

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/922

Karar No : 1981/714

UZAKLIK : Sıkıyönetim ilanına neden olan olay-
lara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın
13/b maddesinde öngörülen bağlantı koşulunu
içeren suçlara ait davanın Askeri Yargı yerin-
de görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.?

Sanık : Aşur Turhan ve 3 Arkadaşı

O L A Y : Marksist-Leninist ideolojiyi benimseyen sanıkların Yurtta kurulu

iktisadi ve sosyal temel nizamları devirerek Marksist ve Leninist düzeni gerçekleştirmek üzere bir araya geldikleri ve sanıklardan Aşur Turhan ile Özcan Öztürk'ün esenler mine Hatun mahallesindeki evlerinde bu amaca yönelik olmak üzere sık sık toplantılar ve sık sık toplanarak komünist teoriyi öğrenip kitlelere yayılmasını sağlama amacıyla çalışmalar yaptıkları, yasa dışı cemiyet kurdukları ve bu teorinin çeşitli yönlerini yansıtan kitapları ve özel biçimde hazırladıkları notları bir araya gelerek okuyup tartıştıkları, aynı amaca uygun düşünce birliğine vararak komünist ideolojiyi kitlelere yaymak için 26.8.1977 gününde Esenler Semtinde propagandaya başladıkları ve bu konuda basılmış eserleri halka dağıttıkları İstanbul C.Savcılığı'nca ileri sürülerek, sanıkların eylemlerine uyan T.C.K.nun 141/1., 142/1-3-6., 173/son., maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi, 4.5.1979 gününde, esas 1977/505, karar 1979/182 sayılı ile, sanıklara atılı suçların sıkıyönetim ilanına neden olan eylemlerden olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, 17.12.1980 gününde, 1980/192 esas sayılı ile, sanıklara atılı suçların sıkıyönetim ilanından önceki üç ay içerisinde işlenmediği ve görülmekte olan davalarla organik bir bağının bulunmadığı gerekçeleriyle, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 9.11.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Parutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askeri, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in Askeri Yargı yerinin görevli olduğunu belirten sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlar, İstanbul ilini de kapsamına alarak 26.12.1978 gününde ilan edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce, 26.3.1977 de işlenmiştir.

Bu suçların, devletin varlığına, bütünlüğüne, bölünmezliğine ve Milli güvenliğe yönelik olarak işlenmesi bakımından Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 Sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına girdiği ve bu yönüyle sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunduğunu kuşkusuzdur. Gerçi suç, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen süre dışında işlenmiş ise de, İstanbul C.Savcılığı'nın 2.11.1977 günlü, 1977/863 esas sayılı iddianamesinde, sanıkların yasa dışı bir örgüt kurarak faaliyette buldukları, bu amaçla yaptıkları bildiriden ve iddianameye aktarılan bölümde "Kurtuluşun uzun süreci bir halk savaşıyla mümkün olacağına iddia edildiği, Marksist-Leninist-Komünist Partisinin önderliğinde işçi köylü ittifakı ile gerçekleşecek demokratik halk devriminin gerçek kurtuluşu sağlayacağı" biçimindeki anlatımlar, sanıkların sıkıyönetim askeri mahkemelerince el konulan Türkiye Komünist Partisi ile ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu durumda, sıkıyönetim askeri mahkemesinin el koyduğu bu dava ile umumî ve müsterek gaye içinde ve 1/1 sayılı ilke kararında belirtilen organik ve örgütsel sınırlı bağlantı nedeniyle 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/b maddesi uyarınca, bu davanın da askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine 9.11.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

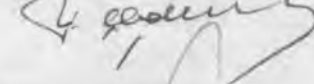
Başkan

Ahmet H. Boracıoğlu

Üye

Fethi Özdemir

Üye

İsmail Oğuz

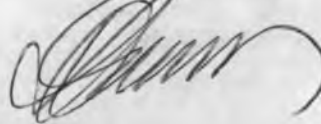

Üye

Şeref Polungüç

Üye

Orhan Arsoy

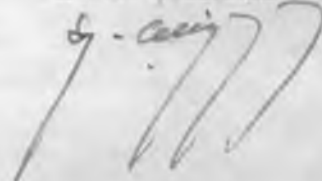

Üye

Orhan Arsoy

Üye

Hasan Çelikkale

27.12.1981

G/T.